

OIKEALLA VÄLINEELLÄ OSALLISTUMINEN ONNISTUU

Vaikeavammaisille aikuisille
soveltuvia toimintavälineitä

Oikealla välineellä osallistuminen onnistuu
Vaikeavammaisille aikuisille soveltuvia toimintavälineitä

TEKSTI Tanja Tauria, Antti Tulasalo

KANSI Keijo Kankaantaus ja Ari Kaikkonen ajavat rinnakkain poljettavalla kolmipyörällä.
Kuvaaja Janne Ruotsalainen

TAITTO Jaana Teräväinen

PAINO Hermes, Tampere 2011

JULKAISIJA Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
Aikuis-Malike projekti
Sumeliuksenkatu 18 B 3 krs
33100 Tampere
www.malike.fi

Oikealla välineellä osallistuminen onnistuu Vaikeavammaisille aikuisille soveltuvia toimintavälineitä

Aikuis-Malike-projekti on etsinyt keinoja ja edistänyt vaikeavammaisten henkilöiden osallistumisen mahdollisuuksia. Esittelemme tässä oppaassa projektin aikana testattuja aikuisille soveltuvia toimintavälineitä. Näitä toimintavälineitä on vuokrattavissa Tampereen Malike-keskuksesta. Välineiden esittelyjen lisäksi on kommentoitu niiden soveltuvuutta aikuisille vaikeavammaisille henkilöille. Arvioiden pohjana ovat Aikuis-Malike-projektin aikana kerätyt käyttäjäkokemukset. Käyttäjien kokemuksia löydät Malikkeen nettisivuilta www.malike.fi Kokemukset-osiosta.

Vaikeavammaisella henkilöllä tarkoitamme ihmistä, jonka liikkumista vamma vaikeuttaa huomattavasti. Hän tarvitsee toisen ihmisen apua ja toimintavälineen voidakseen liikkua ja osallistua.

Toimintaväline mahdollistaa yhteiskuntaan osallistumisen vuodenajasta ja kelistä riippumatta. Oikean välineen avulla onnistuu eläinten tarkkailu, valokuvaaminen luonnossa, kaupungilla liikkuminen talvellakin tai esimerkiksi konserttiin, kokoukseen ja tapahtumaan lähteminen muutoinkin kuin taksia käyttäen. Työ- ja opiskeluyhteisöjen retket sekä kesäinen vierailu ystävien mökillä ovat toimintavälineen tuella mahdollisia myös vaikeavammaiselle aikuiselle henkilölle.

Toimintavälineitä ei tule mieltää ainoastaan liikunnalliseen toimintaan liittyviksi välineiksi. On huomioitava myös niiden sosiaalinen ja psyykinen merkitys, unohtamatta ihmisten välistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Toimintavälineen käyttäjän asentoa voidaan tukea ja välinettä muokata yksilöllisemmäksi käyttämällä yksinkertaisia tilapäisiä ratkaisuja. Tällaisina ratkaisuuina toimivat esimerkiksi leveät tarravyöt, erilaiset rouhetyynyt, retkipatjat, tyhjiötyynyt, niskatuet, liukuesteet, hemihanskat, erilaiset peitot ja taljat. Lähinnä mielikuvitus asettaa rajoja tilapäisratkaisujen käytölle. Toki turvallisuus on aina tärkeintä.

Pyöräilyratkaisuja

Vaikeavammaisille henkilöille soveltuvia polkupyöriä on olemassa useita eri malleja ja merkkejä. Pyörät kannattaa varustaa apumoottorilla, jolloin pyöräily ei käy avustajalle liian raskaaksi. Apumoottorit saavat tehonsa akusta, jota ladataan säännöllisesti latauslaitteella ajojen välisinä aikoina. Pyörien apumoottoreiden akut tulee säilyttää lämpimässä, jotta niiden lataus säilyy.

Pyöriin on saatavissa erilaisia lisävarusteita käyttäjän tarpeen ja pyörän mallin mukaan. Esimerkiksi polkimiin voidaan asentaa säätimet tai poljinkammenlyhentäjät. Istumista auttavat lantiotuki, vartalotuki, sivutuet, niskatuki ja turvavyöt. Lisäksi pyörän satulan/istuimen etäisyys polkimista on säädettävissä.

Kolmipyöräisten polkupyörien leveys ja kaksi vierekkäistä rengasta on huomioitava pyöräiltäessä, jottei toinen pyörä putoa alas jalkakäytävän reunalta tai ojan penkalta ja aiheuta kaatumisvaaraa.

Käyttäjien suurin sallittu yhteispaino vaihtelee pyöräkohtaisesti 175–260 kiloon. Vaihteita näissä erityispyörissä on 3–7.

Pyörätuolinkuljetuspolkupyörä *VanRaam Velo-Plus²*

Pyörätuolinkuljetuspolkupyörä mahdollistaa pyöräilyn silloinkin, kun pyöräilijän siirtyminen pois omasta pyörätuolista ei ole mahdollista esimerkiksi vaikean virheasennon ja suuren tuentarpeen takia.

Polkupyörän etuosassa on kiinnitysjärjestelmällä varustettu taso, jolle voidaan siirtyä omalla pyörätuolilla.

Pyörätuolinkuljetuspolkupyörän apumoottori antaa lisävoimaa esimerkiksi pyöräiltäessä ylämäkeen suurikokoisen henkilön kanssa. Pyörä on leveä ja vaatii suuren kääntösäteen. Matalan maavaransa takia pyörä vaatii tasaisen pyöräilyalustan. Siksi se soveltuukin lähinnä piha- ja lähipyöräilyyn.

- Moottoroitu pyörätuolinkuljetuspolkupyörä painaa 87 kiloa. Pyörätuolinkuljetuspolkupyörässä on kaksi rengasta edessä. Leveyttä pyörällä on 110 cm ja pituutta 240 cm. Pyörän kokonaiskantavuus on 220 kiloa. (kuva)

Kuva Tanja Tauria

Yhdistelmäpyörät

Hoening Duett / Draisin Plus / VanRaam Opair2

Yhdistelmäpyörät soveltuvat henkilöille, jotka eivät itse pysty osallistumaan pyörien ohjaamiseen tai polkemiseen. Pyörän etuosa on pyörätuoli, jossa on mallista riippuen erilaisia säätöjä esimerkiksi vartalon tukemista varten. Erikokoisia käyttäjiä varten yhdistelmäpyörissä on erilaisia jalkalautojen pituuden ja kulman sekä selkänojan kulman säätömahdollisuuksia.

Tukityynyin ja lisävarustein istuin saadaan sopivaksi pienikokoisellekin käyttäjälle. Pyörissä on niskatuet ja turvavyöt.

Yhdistelmäpyörästä saa helposti irrotetuksi etuosan pyörätuoliksi, jolla voi käydä asioimassa pyöräilyretken lomassa. Pyörän apumoottori helpottaa avustajan polkemista esimerkiksi ylämäessä tai liikkeellelähdössä.

→ Yhdistelmäpyörät painavat 40–80 kiloa, mallista ja varustelusta riippuen. Yhdistelmäpyörässä on kaksi rengasta edessä ja sen leveys vaihtelee 65 sentistä 72 senttiin. Kantavuus kyydissä olijalle vaihtelee 95 kilosta 120 kiloon ja pyörien kokonaiskantavuus 200–220 kiloon.

Kuva Susanna Tero

Rinnakkain poljettavat kolmipyörät

PF mobility Side by side, Draisin Twister, VanRaam Fun2Go

Kuva Pia Kirkkomäki

Rinnakkain poljettavia polkupyöriä on markkinoilla useita. Ne eroavat toisistaan lähinnä istuinten säätöjen ja turvavöiden osalta. Pyöräilijät istuvat omilla tuolimaisilla istuimillaan samassa tasossa, jolloin kommunikointi ja tukea tarvitsevan ajajan asennon seuraaminen onnistuvat.

Molemmilla polkijoilla on omat ohjaustangot, mutta ohjaustoiminto on avustajan tangossa. Ohjaustangon asentoa voi säätää mallista riippuen eri tavoin. Pyörän matalan painopisteen ansiosta ajokokemus on vakaa ja turvallinen.

Avustettavan pyöräilijän polkimien liike on mahdollista säätää itsenäiseksi tai samaan tahtiin avustajan kanssa kulkeväksi. Pyörissä on seisontajarrut, joten lepotauko on mahdollista pitää pyörällä istuen.

Rinnakkain poljettavat pyörät ovat melko leveitä ja vaativat suurehkon kääntösäteen.

→ Pyörät painavat 100–120 kiloa. Niissä on kaksi rengasta takana ja niiden leveys on 104–116 cm. Pituutta pyörillä on 195–230 cm. Korkeudeltaan ne ovat noin 110 cm. Rinnakkain poljettavat polkupyörät vaativat melko suuren säilytystilan. Kantavuus rinnakkain ajettavissa pyörissä on 200–260 kiloa.

Kolmipyöräinen tandem *Draisin Capitan Duo*

Kolmipyöräistä tandemia ohjataan takaa. Tandemissa on takana kaksi rinnakkaista pyörää. Edessä polkevan pyöräilijän satulaa ja ohjaustankoa voidaan säätää monin eri tavoin. Pyörä soveltuukin myös pienikokoisille aikuisille.

Etummaiselle pyöräilijälle on saatavissa muun muassa vartalotuki, säädettävä turvavyö, sääritai jalkatuet ja poljinkampien lyhentäjät.

Etupolkimien liike on mahdollista säätää joko itsenäiseksi, yhtä aikaa takimmaisen pyöräilijän kanssa pakottavaksi tai täysin vapaalle. Pyörän rinnakkaiset renkaat sijaitsevat takana, mikä tulee huomioida ajolinjoissa.

→ Pyörän pituus on 238 cm ja leveys 71 cm, korkeus 102 cm sekä paino 54 kiloa ilman moottoria ja moottorin kanssa 73 kiloa. Kokonaiskantavuus pyörässä on 175 kiloa.

Kuva Susanna Teiro

Kolmipyöräinen tandem *Hoening Co-pilot 3*

Kolmipyöräisessä tandemissa on kaksi pyörää rinnakkain edessä ja yksi takana. Kuljettaja istuu takana ja hoitaa ohjaamisen ja jarruttamisen.

Edessä olevalle avustettavalle on tarjolla vartalotuki ja hyvin säätävä ohjaustanko. Etupolkijan polkimet voidaan kytkeä joko vapaalle tai polkemaan pakottaviksi. Etukuskin paikalle siirtymistä voidaan helpottaa irrottamalla etuosan ohjaustanko.

Pyörä ei sovellu kovin isokokoisten käyttäjien käyttöön keveän rakenteensa ja rajallisten säätömahdollisuuksien vuoksi.

→ Tandemin pituus on 205 cm, kuljetuskunnossa 172 cm, leveys 85 cm, korkeus 112 cm ja paino 40 kiloa.

Kuva Tanja Tauria

Kolmipyöräinen polkupyörä Schucmann Momo

Kuva Tanja Tauria

Momo-kolmipyörässä on matala runko, joka helpottaa pyörän päälle nousemista esimerkiksi silloin, kun pyöräilijällä on tasapainovaikeuksia tai liikerajoituksia alaraajoissa. Momoa on saatavissa viittä eri kokoa (12" – 26") ja siksi siitä löytyy sopiva koko lapsesta aikuiseen.

→ Suurimman koon maksimikuormitus on 120 kiloa. Se on 73 cm leveä, 136 cm korkea ja pituutta työntöaisalla 220 cm. Ilman aisia pituus on 175 cm. Aikuisten Momo painaa 40 kiloa.

Pyörässä on kaksi takapyörää ja se on mahdollista varustaa työntöaisalla, jossa on ohjaus ja jarru avustajaa varten. Tämä mahdollistaa turvallisen pyöräilyn heille, jotka eivät vielä pysty hallitsemaan samanaikaisesti polkemista ja ohjaamista sekä ympäristön havainnointia. Pyöräillessä on huomioitava pyörän takaosan leveys, jotta molemmat takarengaat pysyvät ajoreitillä.

Momo-kolmipyörään on saatavissa paljon varusteita, joilla voidaan tukea pyöräilijän ajoasentoa. Pyörän ohjaustangon korkeutta ja kallistuskulmaa voidaan säätää, kuten myös satulan korkeutta ja sijaintia eteen–taakse-suunnassa. Pyörään on saatavissa muun muassa säädettävä lantio- ja selkätuki, turvavyö tai -liivi ja sääri- tai jalkatuet.

Pyörään on mahdollista saada myös apumoottori, joka keventää ja helpottaa ajoa.

Kuva Malike-toiminta

Maastovälineitä

Vaikeavammaisille henkilöille on tarjolla erilaisilla renkailla ja istuimilla varustettuja maastovälineitä. Maastovälineissä on useita vaihtoehtoja pään ja vartalon asennon tukemiseksi. Välineen soveltuvuuteen vaikuttavat käyttäjän paino ja koko sekä asennon hallinta ja tuen tarve. Myös avustajan voimat ratkaisevat välinettä valinnassa.

Monitoimiratas *BoGeTec Kangoo koko 3*

Kangoo on vaikeavammaisille henkilöille hyvin sopiva ja toimiva väline maastossa, lumella, jäällä, asfaltilla sekä polkupyörän peräkärrynä.

Kangoo-monitoimirattaat soveltuvat henkilöille, jotka tarvitsevat istuessaan napakan tuen esimerkiksi vartalolleen ja niskalleen. Niihin on saatavana monenlaisia tuki- ja istuintyynyjä. Rattaissa on iskunvaimennus ja istuma-asennon kaltevuuden säätö. Kangoissa on myös turvavyö sekä sade- ja hytтыssuoja. Rattaisiin voidaan vaihtaa iso eturengas, kääntyvä juoksupyörä tai polkupyörän vetoaisa.

Talvikeleillä renkasiin voidaan kiinnittää erikseen teetettävät suksikotelot tai luistinterät. Näin mahdollistuu myös rattaiden liikkuminen jäällä ja lumella.

- Rattaiden purkaminen ei vaadi työkaluja ja ne taittavat pieneen tilaan kuljetuksen tai säilytyksen ajaksi. Rattaiden kokonaispaino on 16,5 kiloa ja niiden kokonaiskantavuus on noin 60 kiloa. Polkupyörän peräkärrynä rattaat kantavat 55 kiloa.

Rattaisiin on saatavissa sähkökäyttöinen työntöapu, jolla avustaja saa kevennettyä työntämistä esimerkiksi ylämäessä.

Aikuisten Kangoo on valmistajalla vielä kehittäelyvaiheessa. Myös istuma-asennossa ja polvikulman säädössä on korjattavaa. Aikuisten rattaiden prototyypin kokonaiskantavuus on 150 kiloa. Aikuisten monitoimirattaissa on iskunvaimennus sekä kaasujousella toimiva istuma-asennon kaltevuuden säätö. Rattaisiin on saatavana monenlaisia tuki- ja niskatyynyjä. Rattaissa on turvavyö sekä sade- ja hytтыssuoja.

Kuva Janne Ruotsalainen

Kuva Aikuis-Malike

Kuva Janne Ruotsalainen

Kuva Janne Ruotsalainen

Kuva Tanja Tauria

Maastopyörätuoli *Vipamat Hippocampe*

Maastopyörätuoli Hippocampe on kolmirenkainen monitoimiväline, joka soveltuu monenlaiseen maastoon. Siinä on leveät ilmatäytteiset renkaat. Maastopyörätuolissa on takana työntöaisa sekä edessä vetonaru. Kahden avustajan kanssa maastopyörätuolilla pääsee liikkumaan helppokulkuisessa metsämaastossa esimerkiksi sienestämässä tai marjastamassa.

Tukevan istuimen lisäksi tuolissa on käsinojalliset sivutuet, niskatuki ja neopreeninen nelipisteliiviturvavyö. Kyydittävän henkilön vartalon hallintaa voidaan parantaa erilaisten tukityönnöjen avulla.

Talvikäytössä eturenkaaseen on kiinnitettävissä suksikotelo, jolloin monitoimikärryllä voi liikkua sekä jäällä että lumella. Hippocampe kelluu vedessä ja sillä voikin avustaa uimarin uimaan ja pois uimasta. Välineestä on saatavissa erikseen uimahallikäyttöön suunnitellut mallit.

- Maastopyörätuoli mahtuu osina jääkiekkovarustekassin kokoiseen tilaan. Hippocampen kokoaminen ei vaadi työkaluja. Sen kokonaispaino on noin 16 kiloa. Valmistajalta on saatavana neljä kokoa (S, M, L ja XL). Jokaisessa koossa istuinleveys on 42 cm ja istuimen syvyys on 40 cm. Mitta lonkasta kantapäähän kasvaa 10 cm koon mukaan:
- koko S on noin 70 cm
 - koko M noin 80 cm
 - koko L noin 90 cm
 - koko XL noin 105 cm

Kuva Tanja Tauria

Juoksurattaat *Advance Mobility Freedom*

Isot juoksurattaat soveltuvat hyvin monenlaiseen liikkumiseen ja maastoon. Rattaat ovat kevyet ja isojen pyörien ansiosta ne liikkuvat haastavallakin alustalla. Maksimipainorajoitus käyttäjälle on 90 kiloa. Rattaiden selkänojaa voidaan säätää ja niissä on hyvin tuulelta ja sateelta suojaava kuomu. Erilaisilla irtotyönnöillä istujan asentoa voidaan muokata esimerkiksi silloin, kun henkilö ei voi istua pystyasennossa. Rattaiden kasaaminen kuljetusta ja säilyttämistä varten ei vaadi työkaluja.

Saman valmistajan mallit Liberty (neljä pyörää) ja Independence (kolme pyörää) sopivat myös pienemmille aikuisille. Niiden painoraja on 45 kiloa.

- Pituus 175 cm, leveys 78 cm, korkeus 110 cm, paino 15 kg

Maastokärry *Ferriol Matra Joelette*

Maastokärry Joelette liikkuu yhdellä pyörällä avustajien vetäessä ja työntäessä sitä etu- ja taka-aisoista. Väline vaatii aina kaksi avustajaa. Se soveltuu vaativiin maastoihin ja kapeille poluille. Etummaiselle avustajalle on käytössä kannatinvaljaat. Takimmaisella avustajalla puolestaan on käsijarru ja työntöaisan korkeudensäätö.

Maastokärry Joeletten istuin on 73 cm korkeudella maasta. Siirryttäessä ja siirtämisessä istuin on hieman liian korkealla. Istuimessa on niskatuki, lantiovyö, jalkalaudan korkeuden säätävän säärionan pituussäätö sekä kiinnitysremmit jalkalaudoissa.

Ennen kuin henkilö siirretään istumaan maastokärryyn, on kärryn seisontaan tarkoitetut tukijalat siirrettävä ylös ja takimmaisena avustajan asetettava paikalleen pitämään kärryä pystyssä.

→ Paino 31 kg, leveys 61 cm, pituus 146 – 240 cm.

Kuva Janne Ruotsalainen

Maastorollaattori *Trionic Walker*

Maastorollaattori Trionic Walkerissa on suuret renkaat ja se helpottaa liikkumista maastossa lumella silloin, kun henkilöllä on esimerkiksi tasapainovaiveuksia tai pelko kaatumisesta.

Nivellettyjen eturenkaiden ansiosta maastorollaattori pystyy ylittämään jalkakäytävän reunat ja liikkumaan epätasaisessa maastossa. Maastorollaattorissa on liike- ja pysäköintijarru sekä ilmatäytteiset renkaat, jotka ovat irrotettavissa pikalukituksella.

Maastorollaattorissa on istuinkangas ja rollaattorin saa kasaan kuljetusta varten.

Kuva Tanja Taurita

Nokkapyörät

Nokkapyörä on pyörätuoliin kiinnitettävä lisäpyörä, joka nostaa pyörätuolin pienet tukipyörät irti maasta. Lisäpyörä sijoittuu pyörätuolin eteen ja kiinnitetään mallista riippuen esimerkiksi pyörätuolin jalkatukiputkiin tai runkoon. Nokkapyöriä on saatavana eri valmistajilta.

Osa malleista sopii useisiin pyörätuolimalleihin ja osa on mallikohtaisia.

Nokkapyörän avulla pyörätuolista tulee maastokelpoinen. Pehmeässä maastossa ja sohjossa liikkuminen onnistuu. Myös kivien, kantojen ja korokkeiden ylitys helpottuu. Nokkapyörä mahdollistaa pyörätuolia käyttävän vaikeavammaisen henkilön liikkumisen ulkona myös talvella.

Nokkapyörän hankkimista kannattaa miettiä jo pyörätuolin hankintavaiheessa, jotta voidaan valita pyörätuolimalli, johon on saatavissa sopiva nokkapyörä.

Pyörätuolin maasto- ja talviominaisuuksia voidaan lisätä myös maasto- tai maastotuplarenkaiden avulla.

Apuvälinealan yritysten kautta on mahdollista teettää yksilöllisiä nokkapyöräratkaisuja.

Kuva Janne Ruotsalainen

Kuva Soife Honkala

Kuva Janne Ruotsalainen

Maastorenkaat tai tuplarenkaat pyörätuoliin

Pyörätuolin maasto- ja talviominaisuuksia voi lisätä käyttämällä maasto- tai maastotuplarenkaita. Tavalliset pyörätuolin renkaat voidaan vaihtaa leveisiin maastorenkaisiin, jotka helpottavat liikkumista soralla, maastossa ja lumella.

Maastorenkaiden hankkimista toisiksi renkaiksi kannattaa miettiä jo pyörätuolia ostettaessa, jolloin ne on helppoa saada samalta toimittajalta.

Talvivälineitä

Jäällä liikkuminen on hyvä vaihtoehto etenkin kun liikutaan suurikokoisten vaikeavammaisten aikuisten kanssa. Jäällä vastus on pieni, joten liikkuminen on kevyempää kuin esimerkiksi lumella. Suomessa löytyy hyviä lähiluistelukenttiä ja jäähalleja sekä retkiluisteluratoja.

Kun liikutaan lumella, reitti valitaan avustettavan koon ja avustajan voimien mukaan. Hiihdettäessä kannattaa valita melko tasainen reitti. Tarpeen mukaan saisi olla useampi avustaja esimerkiksi vetämässä tai työntämässä aisoilla ja varmistamassa hiihtäjän turvallisuutta mäessä.

Vinkkejä lämpimänä pysymisestä löydät Malikkeen kotisivuilta www.malike.fi.

Hiihtoahkio työntökahvalla *Fjellpulken Active Handicap*

Active handicap -hiihtoahkio soveltuu hyvin vaikeavammaisille aikuisille. Ahkion istuin on varustettu säädettävällä selkänojalla ja niskatuella. Siinä on myös kaksiosainen alusrakenne, joka helpottaa kääntymistä ja ohjattavuutta. Ahkiossa on yhdistetty turvakaari ja työntökahva. Ahkiota voi vetää aisan avulla sekä työntää työntökahvasta. Muotoon ommeltu tukeva lämpöpussi ja turvavyö tukevat hyvin kydyssä istuvan asentoa.

Ahkiota voidaan vetää aisoilla liikkuen joko lumikengillä, luistellen tai hiihtäen. Työntökahvasta työnnettäessä voi liikkua joko kävellen, lumikengillä ja luistellen.

→ Ahkion kokonaispituus on 182 cm ,
leveys on 66 cm ja paino 25 kiloa.

Kuva Janne Ruotsalainen

Kuva Janne Ruotsalainen

Hiihtoahkio

Fjellpulken Handicap, iso

Handicap-hiihtoahkio soveltuu henkilöille, jotka voivat istua melko pystyssä asennossa. Ahkiossa on selkänøjalla varustettu istuin ja viisipisteturvavyöt. Selkänøjassa ei ole kulmansäätöä.

Ahkion kyytiin on helppo avustaa aikuinenkin, sillä etupeitto ja pleksi nousevat kokonaan auki. Etupleksin voi irrottaa pikalukon avulla. Rypytysnyörin avulla suojakankaan voi sovittaa suojaksi sateelta ja viimalta. Hiihtoahkiota voi vetää aisan avulla tai työntää selkänøjasta.

- Ahkion koko on pituus 170 cm, leveys 60 cm, korkeus 80 cm ja paino 21 kiloa.

Kuva Laura Vesa

Kuva Laura Vesa

Hiihtoahkio

Hiking Travel Isolatuhitti

Isolatuhitti-ahkio kulkee pohjamuotonsa ansiosta hyvin latu-urassa. Ahkiossa ei ole istuinta, mutta siihen voidaan kiinnittää erilaisia siirrettäviä istuinratkaisuja tarpeen mukaan. Esimerkiksi ralliauton kuppi-istuinmella varustettuna ahkio soveltuu hyvin vaikeavammaiselle henkilölle. Lisätukea vartalolle saadaan erilaisilla tyyntyillä.

- Ahkiota vedetään tukevilla aisoilla. Sen pituus on 180 cm, leveys 50 cm ja korkeus 19 cm. Ilman istuinta ahkion paino on 12 kiloa.

Kuva Janne Ruotsalainen

Hiihto- ja luistelukelkat

Offcarr Slittino 1 ja 2

Hiihto- ja luistelukelkkoja on saatavana sekä kuppi-että avoistuimella. Hiihto- ja luistelukelkat soveltuvat henkilöille, jotka voivat istua melko pystyssä asennossa. Tarvittaessa kelkkoihin voidaan asentaa erillinen niskatuki.

Kuppi-istuin antaa hyvän tuen vartalolle. Avoistuin vaatii paremman vartalonhallinnan, sillä sen sivutuet ovat matalat. Avoistuimelliset kelkat soveltuvat kookkammille henkilöille. Kelkoissa on turvavyöt ja säädettävä työntökahva.

Sukset tai luistimet kiinnitetään kärkisiteillä kelkkaan. Sukset ovat tavallisen hiihtoladun leveydellä.

Malike-vuokraamojen eri kelkoissa on erilaisia istumaleveyksiä ja selkänojan korkeuksia. Kelkkojen työntöaisan korkeutta voidaan säätää. Jos olet hankkimassa omaa kelkkaa, sen mittoihin voi vaikuttaa yksilöllisesti.

Markkinoilla on olemassa myös muita hiihto- ja luistelukelkkamalleja, mutta suurimmaksi osaksi ne on tarkoitettu itsenäisesti liikkuville henkilöille, eikä Malikkeessa ole niistä kattavaa kokemusta.

Kuva Janne Ruotsalainen

Kuva Janne Ruotsalainen

Kelkka

KHW Snow Comfort

Snow Comfort-kelkka soveltuu jäällä ja lumella liikkumiseen sekä loivaan pulkkamäkeen. Kelkassa on selkänojallinen muotoiltu istuin, niskatuki, sivutuet sekä lantio-, polvi- ja nilkkavyö ja jarru.

Kelkkaa voi työntää selkänojassa olevasta työntökahvasta ja / tai vetää keulassa olevasta vetonarusta. Kelkan takana on irrotettava jarrulla varustettu jalasosa, jolta kelkkaa on mahdollista potkutella potkukelkan tapaan. Alamäissä avustaja voi käyttää jalasosaa seisomalautana.

→ Kelkan pituus on 117 cm ja leveys 50 cm.
Paino on 14 kiloa.

Kuva Janne Ruotsalainen

Ahkio

Tela Ky Kamu

Kamu-pulka on käsin vedettävä työpulka. Pulkaan voidaan asentaa esimerkiksi muovinen kuppi-istuin. Ohje asennukseen ja tarvikkeiden käyttöön löytyy Malikkeen kotisivujen ideapankissa osoitteessa www.malike.fi. Se soveltuu loivien pulkkamäkien laskuun ja muuhun lumella liikkumiseen.

→ Pulkan pituus on 130 cm ja leveys 56 cm .
Paino on 3,5 kiloa ilman varusteita.

Kuva Laura Vesa

Kuva Janne Ruotsalainen

Kuva Janne Ruotsalainen

Sukset pyörätuoliin

HT-Suksee

pyörätuolisukset

Suksee pyörätuolisukset on kehitetty alun perin lastenvaunuille ja -rattaille. Suksee-sukset sopivat myös kiinnitettäväksi sellaisten pyörätuolien renkaiden alle, joissa kuljetus- ja tukipyörät ovat melko samassa linjassa. Suksee-sukset helpottavat liikkumista sohjoisilla tai huonosti auratuilla pihoiden ja teillä. Ne on helppo ja nopea kiinnittää suksien hihnoilla ja pikalukoilla.

Valmistaja on tehnyt yksilöllisiä kiinnitysratkaisuja myös pyörätuoleihin.

Kuva HT-Suksee

Laskettelukelkka *Tessier Dualski*

Dualski-laskettelukelkka sopii laskijalle, joka tarvitsee vartalon tuentaa ja avustajan. Laskiessa avustaja osallistuu ohjaukseen kelkan avustuskahvasta.

Kelkassa on korkeaselkänojainen lasikuituinen kuppi-istuin. Selkänojan kulmaa voidaan säätää. Istuimessa on nelipisteturvavyö sekä reisivyö. Iskunvaimennuksen ansiosta kelkassa on miellyttävä laskea. Kelkan jalkatuessa on pituussäätö sekä nilkkavyö. Kelkassa on vetolaite hiihtohissin käyttöä varten.

Kelkassa on kaksi tavallista laskettelusuksea, jotka on helppo irrottaa kuljetuksen ajaksi. Kelkan varustukseen kuuluu myös lämpöpussi.

- Vuokraamossamme olevan kelkan istuinleveys on 40 cm. Kuljetusta varten kelkka voidaan purkaa ja pakata suureen jääkiekkovarustekassiin. Kelkan paino on noin 30 kiloa.

Kuva Malike-toiminta

Laskettelukelkka *Praschberger Monoski*

Monoski-laskettelukelkka sopii lasketteluun avustajan kanssa. Tällöin avustaja osallistuu ohjaukseen kelkan avustuskahvasta. Kelkka sopii myös itsenäiseen lasketteluun, jolloin se vaatii laskijalta hyviä käsivoimia ja vartalonhallintaa. Kelkassa on lasikuituinen kuppi-istuin, jossa on lantio- ja reisivyö. Kelkan jalkatuessa on pituussäätö ja nilkkavyö. Iskuvaimennetussa kelkassa on yksi tavallinen laskettelusuksi.

Kuljetusta varten kelkka voidaan purkaa ja pakata suureen jääkiekkovarustekassiin.

- Kelkan paino on 26 kiloa.

Kuva Janne Ruotsalainen

Laskettelukelkka

Enabling Technologies Biski

Biski-laskettelukelkka on tukeva kaksisuksinen kelkka, jossa on leikkaavat erikoissukset. Kelkka on suunniteltu niin, että se on ohjattavissa vähäisilläkin vartalonliikkeillä. Kelkassa on avustamista varten yhdistetty turvakaari-avustusaisa. Kuppi-istuimessa on monipiste-turvavyöt, joilla saadaan ylävartalolle hyvä tuki. Biski-laskettelukelkassa ei ole iskunvaimennusta. Kuljetusta varten kelkalle on kuljetuskassi.

→ Kelkan paino on 21 kiloa.

Kuva Susanna Tero

Laskettelukelkka

Tessier Kartski

Kartski-laskettelukelkka soveltuu vain loiviin laskettelurinteisiin ja vaatii aina turvahenkilön varmistamaan vauhdinhallinnan. Kelkkaa ohjataan ohjaussauvoilla, jotka ovat kelkan molemmilla sivuilla. Kartski mahdollistaa lasketteluun aikuisille, joilla on hyvä käsien toimintakyky, mutta joiden tasapaino ei riitä yksisuksisella kelkalla lasketteluun. Se soveltuu isokokoisille henkilöille. Kelkassa on vetolaite hiihtohissillä nousua varten.

→ Malike-vuokraamon kelkkaan on vaihdettavissa kaksi erikokoista istuinta, joiden leveysvaihtoehdot ovat 42 ja 44 cm. Kuljetusta varten sukset voidaan irrottaa ja kelkkaa voidaan purkaa. Kelkan paino on 28 kiloa.

Kuvat Susanna Tero

Välineitä vesille

Ilmatäytteinen kajakki *Advanced elements AirFrame*

Aikuisikäyttöön sopivaa ilmatäytteistä kajakkia voidaan käyttää yksikkönä tai kaksikkona. Se on helpokäyttöinen, tukeva ja turvallinen. Kajakin kasaaminen ja kuljetus onnistuu helposti, sillä se mahtuu varusteineen kiekkokassiin. Kajakiin on myös helppo lisätä tukea antavia istuinratkaisuja.

- Paino varusteineen on 35 kg, pituus 460 cm ja leveys 87 cm. Kokonaiskantavuus on 250 kg.

Kuva Anssi Helin

Jättikanootti *C6 Teno*

Miehistökanootilla voidaan kuljettaa kerrallaan isompaakin ryhmää. Alus on tukeva ja siihen voidaan suhteellisen helposti kiinnittää erilaisia istuinratkaisuja. Valmistaja voi tarpeen tullen räätälöidä kanootin hyvinkin yksilöllisesti.

- Pituus 648 cm, leveys 120 cm. Laitakorkeus noin 50 cm ja paino maksimissaan 115 kiloa.

Kuva Veikko Somerpuro

Kanootin sivukellukkeet

Sivukellukkeilla voidaan lisätä kanoottin tai kajakin vakautta. Niillä voidaan parantaa esimerkiksi aloittelijan melontaturvallisuutta tai ehkäistä kanoottin/kajakin heilumista silloin, jos meloja liikkuu levottomasti.

Kuvat: Janne Ruotsalainen

Kanoottituoli

Kanoottituoli on kevyt solumuovilla päällystetty siirrettävä tuoli. Sen selkänoja ja sivutuet antavat vartalolle tukea.

Se voidaan kiinnittää kanoottiin, veneisiin, kärryihin tai sitä voidaan käyttää taukopaikoilla. Vesillä liikuttaessa tuoli kiinnitetään alukseen. Istujaa ei saa koskaan kiinnittää tuoliin.

Kanoottituolin kanssa voidaan käyttää asennon tukemiseen lisäksi lisävarusteena Handiposen säädettävää vartalotukea, jossa tarrakiinnitteiset niska-, lantio- ja haaratuki.

Kuva: Janne Ruotsalainen

Kuva: Anssi Helin

HUOM.

Istujaa ei saa koskaan kiinnittää tuoliin.

Katamaraanipuut

Katamaraanipuilla voidaan yhdistää kaksi kanoottia toisiinsa ja siten vakauttaa niitä. Katamaraanipuut sidotaan kiinni aluksen rakenteisiin.

Kuva Tanja Tauria

Kuva Janne Ruotsalainen

Kuva Jaana Teräväinen

Perhokalastajan tuoli

Perhokalastajan kelluntatuolia voidaan käyttää veneessä tai kanootissa sivu- ja selkätukena. Perhokalastajan tuolin sisään voi esimerkiksi laittaa pienikokoisen henkilön oman yksilöllisen istuimen.

Kuva Henna Ikävalko

Ratkaisuja kotiin

Aurinkokeinu (iso)

Aurinkokeinu soveltuu hyvin vaikeavammaiselle henkilölle. Keinun muotoilu on pesämäisen lämmin, kuin turvallinen syli. Keinussa on säädettävä istuma-asento ja selkänöjan kaltevuuden säätö, 5-pisteturvavyö, niskatuki ja haarakiila.

Aurinkokeinu keinuu, pyörii ja joustaa ripustusjousen ansiosta ylös–alas suunnassa. Keinusta voi esimerkiksi kuunnella musiikkia tai katsoa televisiota. Sitä on helppo liikutella vaikka olohuoneesta kuistille tai ripustaa se ulos.

Aurinkokeinua on saatavissa erikokoisena ja keinun jousen jäykkyyks on valittavissa keinujan painon mukaan.

Kuva Veikko Somerpuro

Ulkokeinu (iso)

Muotoiltu muovinen ulkokeinu, jossa on turvavyöt. Keinun kaltevuutta voidaan säätää ripustusnaruista.

→ Saatavana on kolme eri kokoa. Suurimman korkeus on 81 cm, leveys 51 cm ja syvyys 36 cm.

Kuvat Veikko Somerpuro

Keinuistuin *Hags Poppy*

Poppy on muotoiltu ulkokeinu, jossa on turvakaari. Turvakaari antaa vartalolle vahvan tuennan. Keinuistuin on painava (19 kg) ja tarvitsee tukevan kiinnityksen. Soveltuu melko suurikokoisille henkilöille.

→ Keinun istuimen sisäleveys on 49 cm, syvyys 40 cm ja selkänojan korkeus 83 cm.

Kuva Pia Kirkkomäki

Pelikassi

Pelikassi sisältää välineet seuraaviin helposti sovellettaviin peleihin: pöytäkeilailu, pöytäpeli, tarkkuusboccia, sisäcurling ja puhallustikka.

Helposti ohjattavat ja pienissäkin tiloissa järjestettävät pelit toimivat muun muassa asuntoloissa, toimintakeskuksissa, tapahtumissa ja kotona.

Pelit ovat sovellettavissa pelaajan toimintakyvyn mukaan. Aikuis-Malike on koontunut yhdessä, SOLIA:n (Soveltavan liikunnan apuvälinetoiminta) ja Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAA ry:n kanssa ohjeet pelien pelaamiseen ja soveltamiseen sekä tee se itse -ohjeet näihin peleihin. Ohjeet voi tulostaa Malikkeen kotisivuilta www.malike.fi

→ Pelikassi on suuri jääkiekkovarustekassillinen pelivälineitä ja lisäksi pelien pitkät välineet tulevat suksipussissa. Sisäcurling on omassa erillisessä kassissaan ja puhallustikan taustalevy erikseen.

Kuva Sanna Väikkilä

Pienet arkiset ratkaisut

◀ Pitkävartiset tarttumapihdit

Pitkävartisia tarttumapihtejä voi käyttää vaikkapa sienien poimimiseen.

Kuvat Topi Ylä-Mononen

Sienisieppari

Sienisiepparin voi rakentaa helposti muovilautasesta leikkaamalla siitä viipaleen pois ja lisäämällä lautaseen varren tai pystykahvan. Myös jalkaan kiinnitetty lautanen voi toimia.

Jos sinulla on hyvä käytännön vinkki, kerro siitä meille! Julkaisemme ideoita kotisivuillamme ideapankkiissa.

Irtokahvat

Irtokahvoja voi hyödyntää monenlaiseen tekemiseen esimerkiksi kiinnittämällä niitä onkeen tai pilkkiin.

Irtokahvan voit kiinnittää myös marjanpoimuriin, jolloin siitä on helpompi tarttua ja ulottuvuus paranee.

On olemassa myös kyynärteuallisia pitkävartisia marjapöimureita.

Malike on Kehitysvammaisten Tukiliitto ry:n toimintaa ja Aikuis-Malike on vuosina 2007 – 2011 toiminut projekti, joka on edistänyt vaikeavammaisten aikuisten osallistumista.

KENELLE?

Vaikeavammaisille lapsille, nuorille ja aikuisille sekä heidän perheilleen, lähi-ihmisilleen ja ammattilaisille.

Vaikeavammaisella henkilöllä tarkoitamme ihmistä, jonka liikkumista vamma vaikeuttaa huomattavasti. Osallistumisensa ja liikkumisensa tueksi vaikeavammaisen henkilö tarvitsee toisen ihmisen apua ja toimintavälineen.

MITÄ?

Kokeilutapahtumia ja toiminnallisen vertaistuen kursseja.

Ideoita ja keinoja osallistumisen tueksi.

Toimintavälineineuvontaa, välineiden kokeilua ja vuokrausta.

Tietoa toimintavälineiden hankintakanavista.

MIKSI?

Jokaisella on oikeus osallistumiseen, liikkumiseen ja yhteiseen tekemiseen koko elämänsä ajan.

MITEN?

Etsimme keinoja osallistumisen mahdollistamiseksi toimintavälineiden avulla.

Toimimme yhteistyössä erilaisten verkostojen kanssa.

Välinevuokraamomme palvelevat Tampereella, Helsingissä ja Rovaniemellä.

MISSÄ?

Siellä missä muutkin – sitä mitä muutkin tekevät!

Ulkona ja sisällä kaikkina vuodenaikoina

Kotona, päiväkodissa, kouluissa, päivätoimintakeskuksessa, asumisyksikössä ja harrastuksissa.

Kursseilla, koulutuksissa ja kokeilupäivissä.

Malike palvelee valtakunnallisesti ilman diagnoosirajoja. Olemme osa Kehitysvammaisten Tukiliitto ry:n toimintaa. Toimimme Raha-automaattiyhdistyksen tuella. Toimintavälineitä hankimme lahjoitusvaroin.

Ota yhteyttä.

MALIKE-keskus

Sumeliuksenkatu 18 B 3krs.

33100 Tampere

malike@kvtl.fi

puhelin 0206 90 282

kotisivu www.malike.fi

